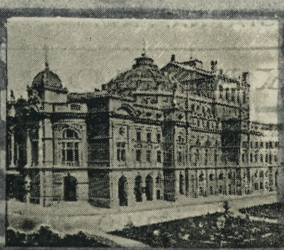

ROK II. — ZESZYT X.

CENA ZESZYTU 3 Mk.

KRAKOWSKI PRZEGLAD TEATRALNY

19 JULIUSZ SZYLLAER 19.

KLISZE Z ZAKŁADU ST WELANYKA W KRAKOWIE

<http://rcin.org.pl>

SPÓŁKA SAMOCHODOWA „POLAUTO“

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOW.

W KRAKOWIE, UL. GOŁĘBIA L. 14, PARTER
RACHUNEK BIEŻ. W SPÓŁCE FAKTUROWEJ W KRAKOWIE.

Własne garaże. Warsztaty reparacyjne.
Kupno i sprzedaż. Samochody oso-
bowe oraz ciężarowe nowe i używane.
Części składowe i przybory.

Benzyna, oliwa i smary. — Motocykle. — Rowery.
WYNAJEM SAMOCHODÓW
osobowych i ciężarowych.

KWIATY SZTUCZNE
ARTYSTYCZNE
KAPELUSZOWE, DEKORA-
CYJNE, KOŚCIELNE,
PIÓRA, BOA, FANTAZJE
POLECA
WINCENTYNA
GÓRSKA

KRAKÓW, UL. FLORYAŃSKA 18
SPRZEDAŻ HURTOWNA
I DETAILICZNA.

SALON MÓD
„EWA“

W KRAKOWIE
UL. GOŁĘBIA L. 3
POSIADA NA SKŁADZIE
WIELKI WYBÓR
KAPELUSZY DAMSKICH

na sezon obecny.
Przyjmuje wszelkie roboty w za-
kres modniarstwa wchodzące.

ZAKŁAD ARTYSTYCZNEGO
KRAWIECTWA DAMSKIEGO

T. WĘGLARSKIEGO

W KRAKOWIE
przy ul. Gołębiej L. 5
Telefon Nr. 1518

wykonuje kostyminy, amazonki,
płaszczki, futra itp. z doborowych
własnych lub dostarczonych ma-
teryałów. Na składzie najlepsze
angielskie materyały.

A. BROSS

ul. Floryańska 44
(narożnik — tuż obok bramy Floryańskiej)

WSZELKIE PRZYBORY
UMUNDUROWANIA

WIĘKSZYM ODBIORCOM
CENY HURTOWNE.

Rok założ. 1872. Telefon 3269.

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE
„INDUSTRIA“

Spółka zarejestr. z ogr. odpow.
Kraków, Rynek 19. Telef. Nr. 462
poleca swe fabryki: Odlewnie żelaza
i metali, ślusarnie mechaniczne.

Wykonują wszelkie prace wchodzące
w zakres budowy maszyn i instalacji
maszynowych.

Adres telegraficzny: Polindustria.

NOWO OTWARTA PERFUMERYA

LESERKIEWICZ i S-KA
KRAKÓW, PLAC SZCZEPAŃSKI 2.

Największy wybór mydeł, perfum oraz artykułów kosme-
tycznych, krajowych, francuskich, angielsk., ameryk. itd.
Artykuły higieniczne. — — — Artykuły gospodarcze.

ZAKŁAD
ZEGARMISTRZOWSKO-JUBILERSKI

JÓZEFA
CYANKIEWICZA

Kraków, ul. Sławkowska 1
KUPUJE I SPRZEDAJE
ZŁOTO — SREBRO — BRYLANTY
PERŁY — ZEGARY i ZEGARKI.
PŁACI NAJWYŻSZĄ WARTOŚĆ.

„HERMES“

PIERWSZY POLSKI HANDEL
MAREK

Kraków, ul. Zielona 8
wysłała P. T. Filatelistom marki
do wyboru za odpowiednią
poręką.

Marya Kulinowska

Kraków, Sławkowska 13
Skład płócien i bielizny gotowej męskiej,
damskiej i dziecięcej. Wielki wybór koronek,
wstążek, haftów i t. p. towarów
w najlepszym gatunku po cenach umiarkowanych.
W hurtownej sprzedaży znaczny opust.
Przyjmuje się również do szycia bielizny
męską, damską i dziecięcą.

ZAKŁAD KRAWIECTWA
DAMSKIEGO

J. KALAFARSKI

KRAKÓW, SZEWSKA 12

wykonuje wszelkie roboty
w zakres ten wchodzące
z własnych i dostarczonych
materyałów według naj-
świeższych żurnali.

RUDOLF NOWAK

W KRAKOWIE, GRODZKA 44, TEL. 3541
ORYGINALNE

MASZYNY
DO PISANIA
RACHOWANIA
i
POWIELANIA

SPECJALNY WARSZTAT NAPRAW.

PRZYBORY:
WSTAŻKI
KALKI, FARBY
GUMY
AMERYKAŃSKIE.

WSZELKIE
TOWARY SPOŻYWCZE
ORAZ KOLONIALNE

POLECA
JULIAN
CYANKIEWICZ
KRAKÓW
SŁAWKOWSKA 24.

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY
SPÓŁKA
KOMANDYTOWA H. RIPPER i Ska
KRAKÓW
RYNEK GŁ. L. 17

załatwia wszelkie transakcje bankowe, jako to: kupno i sprzedaż papierów wartościowych, akcji, walut i monet zagranicznych, — przyjmuje zlecenia na giełdy krajowe i zagraniczne pod najkorzystniejszymi warunkami.

KRAKOWSKI PRZEDGLAD TEATRALNY

TYGODNIK ART.-LITERACKI DLA SPRAW TEATRU, LITERAT. DRAM. I SZTUKI

WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ.

Redakcja i Administracja: KRAKÓW, CZAPSKICH 3
otwarta od godz. 9 do 10 przed południem i od godz. 3 do 5 po poł.

Prenumerata pisma wynosi: półrocznie 70 Mk. — kwartalnie 35 Mk
Numer pojedynczy 3 Mk.
Do nabycia w księgarniach, agencjach pism i kasach teatralnych.

KRAKÓW

SOBOTA 6 MARCA

1920 ROKU.

WACŁAW GRUBINSKI,

TEATR STANISŁAWSKIEGO.

(Dokończenie).

Mały, doraźnie przerobiony ze zwyczajnego mieszkania, teatr przy Skobelewowskim placu, podobno był najserdeczniejszym ukochaniem założyciela teatru przy Kamerherskim zaułku. Tutaj Stanisławski zgromadził utalentowaną młodzież i dokonywał z nią artystycznych studjów. „Studja“ wypadły świetnie, ponieważ pełna talentu, zapału i pracowitości młodzież jest podatną gliną, a ten, co tę glinę urabia, jest mistrzem rzadkiej potęgi.

Łatwo się o tem przekonać było można na przedstawieniu Dickensowskiego „Świerszcza za piecem“. Przedstawienie to olśniewająco przypominało, że sztuka dramatyczna jest sztuką orkiestralną.

Dramat należy traktować, jak symfonię. Przychodząc do teatru, publiczność przychodzi obcować z autorem, nie z aktorem, tak jak przychodząc na koncert, publiczność przychodzi słuchać Bethovena, nie zaś pierwszych skrzypiec, albo trzeciej trąby, która bierze udział w wykonaniu Bethovenowskiej symfonji.

Niech jednak ze słów powyższych nikt nie wyprowadza wniosku, że lekceważę aktora. Przeciwnie. Sztuką aktorską zupełnie taksamo się zachwycam, jak sztuką autorską. Ja tylko pragnę, aby aktor zajmował w teatrze swoje własne miejsce. I wiem, iż rzadka to jest rzecz naprawdę dobry aktor. Aby napisać genialną tragedję lub symfonię, wystarczy mieć genjusz twórczy (wystarczy!!). Aby genialnie odegrać daną rolę, genjusz aktorowi nie wystarczy. Bethoven mógł komponować nieśmiertelne dzieła, będąc głuchym; Milton był ślepy, Michał-Anioł garbaty, Byron chromający... Czem byłby

Talma, Talma ochrypnięty? Czem byłby Żółkowski — bez ręki! Wyobraźmy sobie panią Gzowską z garbem! Czy stracić głos, rękę lub nogę, znaczy stracić talent?

Dla człowieka, obdarzonego od niebios talentem aktorskim, urodzić się z garbem równa się utraceniu talentu.

Ponieważ aktor jest zarazem instrumentem i wirtuozem na tym instrumencie. Świetny aktor to rzadka rzecz, bo aktor musi się rodzić niejako dwukrotnie, musi się zarazem z nim urodzić i świetny jego instrument, co się przytrafia nieczęsto; a potem aktor musi ten skomplikowany, indywidualny instrument pilnie poznać i nauczyć się nim władać po wirtuozowski. Oto, dlaczego tak mało jest dobrych aktorów na świecie. Oto, dlaczego dobry aktor jest taką kosztownością.

Ale sztuka dramatyczna jest sztuką orkiestralną. Czyż nie byłibyśmy oburzeni, gdyby w symfonji zaczął się na pierwszy plan wysuwać klarnet, albo puzon, mimo, że Karłowicz, czy Czajkowski, zachowali mu daleki plan ostatni? Każdy instrument ma swoje wyjście w granicach ściśle dlań oznaczonych przez kompozytora i tych granic pod grozą skandalu nie wolno mu przekraczać.

Tymczasem w przeciętnym europejskim teatrze każdy aktor, a zwłaszcza aktor znakomity, stara się wszystkimi siłami „położyć“ kolegę, czyli tak grać, aby nikogo nie było widać prócz niego. O sztuce (o autorze) się nie myśli. Toteż jest na porządku dziennym, że świetny klarnet z czwartego planu, wzięwszy się na pazury „gasi“ dobre skrzypce z planu pierwszego. Na tem wychodzi doskonale klarnet, ale na tem traci dramat. Aktorowie są orkiestrą autora. Mają oni wspólnie wydać ów harmonijny wielogłos, który im przepisał autor. Gdzież się podzieje harmonja, jeżeli drugoplanowy in-

KAWIARNIA i CUKIERNIA TEATRALNA

W KRAKOWIE, UL. SZPITALNA (VIS A VIS TEATRU MIEJ. IM. J. SŁOWACKIEGO)

poleca: kolacje oraz znakomite wina i likiery. — Orkiestra zespołu prof. Kopystyńskiego. — Usługa uprzejma, szybka i rzetelna. — Rozmaite gry towarzyskie.

ZAKŁAD TECHNICZNO-DENTYSTYCZNY
KONRADA TOMBIŃSKIEGO

Otwarty od godziny 9—1 przed południem i od 3—6 po południu.
KRAKÓW, ULICA ŚW. KRZYŻA L. 5, II. PIĘTRO.

strument będzie się bezczelnie wysuwał na plan pierwszy, traktując zadania symfoniczne pozostałych instrumentów jako... akompaniament?

Stanisławski zdaje się uczyć swą artystyczną młodzież, że w symfonii panuje równość wszystkich instrumentów. Że jednakże każdy instrument musi tu być wirtuozem. Że zatem panuje tu równość w arystokratyzmie. Stanisławski zdemokratyzował scenę, podnosząc wszystkich aktorów (instrument i wirtuoza w jednej osobie) do noblessy mistrzostwa.

Toteż na przedstawieniu Dickensowskiego (Świerszcza za piecem) spektatorowie teatru „Studio“ obcują z Dickensem. Kto był na „Świerszczu za piecem“, ten był na koncercie znakomitej orkiestry aktorskiej, wykonującej symfonię Dickensa.

Nie na popisie solowym pojedynczego aktora, co w dramacie zawsze jest artystycznym nietaktem, ale był na utworze Dickensa, kto był na „Świerszczu za piecem“ w teatrze przy Skobelewowskim placu.

Uczył to Stanisławski.

Cóż więc takiego uczynił?

Powrócił teatr autorom.

Doprawdy, potrzeba było na to czegoś znacznie więcej, niżeli wielkiej prawości artystycznej. Na to potrzeba było zuchwalstwa.

Walczyć z aktorem!? W teatrze!?

Herkulesowy bój z stugłową hydrą.

Kochanek roli z zatwardziałością nałogowego grzesznika namiętnie zdradza sztukę.

Ale przecież, dzięki błogosławionemu zuchwalstwu Stanisławskiego, istniał w Moskwie teatr, który był sobą.

Teatr autorów.

Teatr, nie estrada.

Dr. ALEKSANDER BIRKENMAJER.

NIENZANA RELACJA O POCZĄTKACH STAŁEGO TEATRU W KRAKOWIE.

(Dokończenie).

Na tem się kończy barwny opis Murraya, naoczno świadka powstawania stałego teatru w Krakowie. Zważyć coprawda należy, że opis ten został spisany w r. 1818, t. z. w czterdzieści lat po wypadkach, jakich dotyczy — być więc może, że się doń wkradły drobne niedokładności. Zdaje się np., że się Murray myli co do czasu, w którym Kluszewski rozpoczął swe przedsięwzięcie. Wedle jego obliczeń należałoby to zdarzenie odnieść co najpóźniej do r. 1783; tym tylko sposobem możnaby pogodzić wstępną jego uwagę, że na początku r. 1787 (kiedy Murray opuszczał Kraków) liczył teatr więcej niż pięć lat istnienia — ma się rozu-

mieć po wyeliminowaniu przerw między jednym a drugim entrepreneurem — z tą drugą, że w chwili objęcia imprezy przez starostę brzegowskiego, mieli aktorzy roczną praktykę poza sobą. Tymczasem odnowienie sali w pałacu Massalskich (dzisiejszym Pałacu Spiskim) możemy z wielkiem prawdopodobieństwem położyć na koniec r. 1784 lub początek r. 1785 (Estreicher I, 183), a była to tasama „wielka“ sala na drugim piętrze, którą od 15 lipca 1782 do 15 stycznia 1783 dzierżawili entrepreneurzy Ezmond i Henkowski (Bąkowski str. 18—20, gdzie mowa m. i. o trzech przylegających do niej pokoikach, a więc tych samych, w których potem Kluszewski dawał koncerty i bale). Na ogół jednak można się na wielu miejscach dzieła Murraya przekonać, że pamięć dopisywała mu mimo podeszłego wieku wybornie — bardziej więc jego opowieści wierzyć wypada, niż kombinacjom dotychczasowych historyków.

Tak np. Józef Srokowski „entrepreneur teatru krakowskiego“, którego pobyt w Krakowie w r. 1784 i 1785 uważa Bąkowski (str. 24) za dowód, że Kluszewskiego teatr w tych latach jeszcze nie istniał, był taksamo dyrektorem trupy wędrowniej, jak jego współzawodnik Mateusz Witkowski (który także i w Warszawie w r. 1789 i w r. 1796 z trupą swoją bawił) i przybył do Krakowa w drugiej połowie r. 1784 z Warszawy (Estreicher I, 182), dokąd też z powrotem w r. 1785 powrócił). Rocznik teatru narodowego warszawskiego za r. 1813, str. 19). Na odwrót nie ma zgola uzasadnienia domysł Estreichera, że Kluszewski już w r. 1780 widowiska rozpoczął. Odpada dziś także wszelkie prawdopodobieństwo hipotezy (Bąkowski str. 24), że Kluszewski „mógł robić pewien wybór w aktorach choćby tylko z kompanij poprzednio wspomnianych Ezmonda, Srokowskiego i Witkowskiego, i niewątpliwie wybór ten zrobił“, jak również twierdzenie (Estreicher I, 183), że pan starosta brzegowski przejął do swego teatru chórzystów włoskich z opery ks. kanonika Sierakowskiego; za tem zaś idzie, że teatr Kluszewskiego nic jak się zdaje nie miał wspólnego ze salą ratuszową „Cło“ zwaną, gdzie go Bąkowski (str. 39) umieszcza, fałszywie interpretując słowa Estreichera (I, 182). Nie prowadził też teatru Kluszewski dla własnej przyjemności, jak mniemał Estreicher (I, 180), ale dla podreperowania nadszarganej fortuny. Najważniejszą przeciwieństwem rzeczą, jaką relacja Murraya ustala, jest to, że teatr Kluszewskiego nie był najpierwszym związkiem, ale już dalszym ciągiem stałego teatru w Krakowie; wprawdzie dopiero Kluszewski zdołał nieprzerwany ciąg przedstawień teatralnych Krakowowi zapewnić, ale mimo to jednak nie rok 1783 czy 1784, ale rok 1778 uważać należy za datę założenia stałego teatru w Krakowie, który za 8 lat może obchodzić 150-letnią rocznicę swojego istnienia.

O tej rocznicy kierujące sfery miasta i przyszły kierownik teatru miejskiego w Krakowie nie powinni zapomnieć.

TYLKO PRZEDNIEJ JAKOŚCI!

FRANCUSKIE I ANGIELSKIE PERFUMY, MYDŁA TOALETOWE, KREMY I PUDRY
ORAZ WSZELKIE PRZYBORY TOALETOWE POLECA W WIELKIM WYBORZE

PERFUMERJA WITOLDA TEOBALDA (DAWNIEJ
ST. WISKIDY)
W KRAKOWIE, UL. SŁAWKOWSKA L. 1 (OBOK HOTELU SASKIEGO).

TYLKO PRZEDNIEJ JAKOŚCI!

Sprzedaż częściowa
i hurtowna.

PIERWSZA POLSKA CHEMICZNA PRALNIA I ARTYSTYCZNA FARBIARNIA

Filie:
Sławkowska 23., Długa 27,

„CZYSTOŚĆ“

Filie:
Sebastjana 3. Podgórze: Kalwaryjska 5.

Centrala: Kraków, Koletek 9.

wykończa wszelkie roboty wchodzące w zakres swego fachu, gwarantując sumiennosc wykonania do 8 dni.
Do żaloby w przeciągu 24 godzin.

Teodozja Wandyczowa, artystka teatru Nowości w Krakowie.

Z GALERJI PEDAGOGÓW MUZYCZNYCH.

MIECZYSLAW HORBOWSKI.

Najznakomitszy i najzasłużeńszy z polskich pedagogów muzycznych, profesor Mieczysław Horbowski, obchodził w u. r. 50-lecie swej pracy jako śpiewak, pedagog i kompozytor. Rzadki ten jubileusz domaga się i z tego względu zaznaczenia, że zastaje jubilata w pełni sił i energii do pracy, którą prof. Horbowski prowadzi w chwili obecnej w Wiedniu jako profesor śpiewu tamtejszego konserwatorium, ciesząc się rozgłosem i uznaniem całego świata muzycznego i teatralnego. Już sam fakt, że Polak zdołał zdobyć sobie tak wyjątkowy rozgłos, że zjeżdżają się do niego z dalekich stron uczniowie i adepci do wielkiej kariery operowej, świadczy o wartości metody pedagogicznej jubilata.

Potomek szlacheckiej rodziny z pow. Rawskiego

w Królestwie polskiem po ukończeniu gimnazjum w Piotrkowie, skierował się tam, gdzie go ciągnęło zamiłowanie i talent. Wstąpił do konserwatorium warszawskiego i zapisał się na klasę śpiewu prof. Ciaffe'i, harmonję studjował u Moniuszki przez lat dwa, poczem wyjechał do Florencji i Medjolanu, gdzie u rozgłośnego Lampertiego wydoskonalil się na wybornego barytonistę i pedagoga zarazem. Kolegował tam z obu Reszkami i Mierzińskim. Wszyscy trzej udali się następnie do Paryża. Horbowski jako śpiewak debjutował w operze włoskiej w Paryżu w „Traviacie“ i „Cyruliku“, poczem zaangażowany do Florencji i innych miast włoskich, śpiewał pod nazwiskiem Ranieri. Powróciwszy do kraju występował w operze lwowskiej i warszawskiej, oraz w Poznaniu, poczem zwrócił się do kariery pedagogicznej, która okazała się dlań najodpowiedniejszą. Był kolejno profesorem w konserwatorium w Warszawie, następnie 10 lat w Moskwie i Krakowie. Gdy jednak

Mydło dla dzieci
Szampon do mycia włosów
Mydło balsamowe

A. B. C.

Wszędzie do nabycia.

Hurtowna sprzedaż:

Dom handlowy Leserkiewicz i Sp.

Kraków, Rynek 11. Rzeszów, Rynek 21.

Uzywajcie
tylko polskich wyrobów
toaletowych

„DERMA”

Wszędzie do nabycia.

Kremy, pudry
do twarzy, środki do pie-
lęgnowania skóry i zębów.

teren krakowski okazał się dlań za ciasnym, wyjechał do Medjolanu, skąd po 3 latach pracy przybył do Wiednia, gdzie od lat ośmiu prowadzi szkołę śpiewu operowego, gromadząc w niej całe szeregi uczniów i uczennic, z których wielu już pracuje w wielkich teatrach europejskich jako pierwszorzędne siły. Do najcelniejszych jego uczennic należały: głośna Smirnowa, która śpiewa w Ameryce, basista Osipow i Borubinowski, Skulska z op. warszawskiej, Carnioli, Temnicka, Freszel (Lwów), Bukowski, Patiera, Steskal, Vlachovic, Turnau. Zastęp ten zwiększa się z każdym rokiem, a warsztat pracy znakomitego pedagoga w Wiedniu w jego mieszkaniu przy Mühlgasse zawsze jest wypełniony gwarem zwabionych, rozgłosem mistrza, adeptów.

Prof. Horbowski napisał „Szkołę śpiewu” w 4 częściach, wydaną w Warszawie, oraz długi szereg kompozycji, pieśni, nokturnów, modlitw i tańców, z których część spoczywa jeszcze w rękopisie.

Cały polski świat muzyczny, ceniący talent i zasługę pedagogiczną, bierze żywy udział w święcie jubileuszowym muzyka-pedagoga, który jako człowiek cieszy się szeroką popularnością i zasłużoną sympatią. P.

Z GALERJI SYLWETEK TEATRALNYCH.

BOLESŁAW BRZESKI

(do portretu na frontowej okładce).

Jeden z młodszych przedstawicieli ról kochanków salonowych w polskim teatrze, dźwigający obecnie prawie niepodzielnie cały odnośny dział w zespole aktorskim teatru Bagatela, jest jedną z najcelniejszych sił tego teatru i ulubieńcem licznej rzeszy wielbicieli jego talentu.

Bolesław Brzeski posiada jako artysta warunki zewnętrzne bardzo szczęśliwe. Głos miękki, z odcieniem słodyczy, zdobywający się jednak bez wielkiego wysiłku na akcenty dramatyczne silniejsze, postawę zręczną, ruchy lekkie, swobodne i zawsze celowe. W aktorskiej robocie bardzo sumienny, bez wysiłku stwarza kreacje zawsze poprawnie, często nawet pomysłowo i artystycznie opracowane. Ma w zapasie ról ilość znaczną i wcale wdzięcznych i popisowych. Do najcelniejszych zalicza hr. Neuperga w „Madame sans gêne”, Gucia w „Słubach panińskich”, Zbigniewa w „Mazepie”, Karola w „Zbójcach” — na scenie teatru Bagatela zapisał się świeżo popisową grą w „Kobiecie bez skazy”, „Tancerce” i ostatniej premierze „Gra serc”.

Pracę sceniczną rozpoczął we Lwowie pod dyktando Rygiera przed dziesięciu laty. Wyjazd do Wiednia z sezonową trupą dyr. Hellera w r. 1914, powodzenie zdobyte tam wśród kolonii polskiej, otwiera mu drogę do teatru miejskiego im. Słowackiego w Krako-

wie. Po czteroletniej pracy na scenie miejskiej, zostaje zaangażowany do teatru letniego w Warszawie, a stąd przechodzi do teatru Bagatela w Krakowie.

Droga rozwoju talentu sympatycznego artysty jest jeszcze daleką od swego kresu, o ile wesprze ją sumienna praca i artystyczna ambicja, będąca zawsze podstawą wszelkiej kariery w zawodzie aktorskim. P.

Z TEATRÓW KRAKOWSKICH.

TEATR MIEJSKI IM. J. SŁOWACKIEGO.

„Lilla Weneda” w nowej inscenizacji. Zgodnie z tradycją lat minionych i poczuciem obowiązków względem swego patrona, scena im. Jul. Słowackiego poświęciła ostatni wieczór premierowy wielkiej poezji, wprowadzając na repertoar od lat 10 nie graną „Lillę Wenedę”. Dzięki chwalebnemu wysiłkowi dyrekcji, współdziałaniu prof. Gałęzowskiego i intuicji artystycznej p. St. Wysockiej, która przy tej sposobności obchodziła w Krakowie prymicie swej pracy i umiejętności reżyserskiej, wznowienie „Lilli Wenedy” w dniu 26 z. m., przedsięwzięcie teatralne, śmiałe i odpowiedzialne, powiodło się najzupełniej, a zapał publiczności i artystów sprawił, że wieczór ten zaliczyć należy do najpiękniejszych i artystycznie najbardziej wartościowych w tegorocznym sezonie teatru miejskiego.

Przesunęła się przed oczyma naszymi tragedia Słowackiego w posagowym kształcie swych form klasycznych, wzorowanych na tragedji greckiej w ogólnym zarysie, a na Szekspirze w epizodach.

Wykonanie ról stwierdziło wysoki poziom inteligencji i intuicji u artystów naszych, którzy wierni tradycjom, nie zatracili w tem usiłowaniu dobrej sławy poprzedników z czasów dyrekcji Kotarbińskiego i Solskiego. Wszystkie role miały piętno stylowego wykończenia, nalot poetycki i wszystkie z małemi wyjątkami stały na wysokości wymagań wielkiej poezji.

Potęźna kreacja p. Sosnowskiego w roli Derwida utkwii na długo w pamięci miłośników poezji Słowackiego. Był w niej ból i siła, groza i liryzm rzewny — całość owiana wstrząsającą ekspresją dramatyczną i wzruszającą stroną uczuciową, wydobyta z miarą artystyczną niepowszednią. Talent p. Sosnowskiego wysilił się tu na stworzenie potężnej kreacji w stylu króla Leara, którą to rolę pragnęlibyśmy ujrzeć kiedyś w jego interpretacji na scenie naszego teatru.

P. Wysocka jako Róża Weneda była świetną interpretatorką myśli przewodniej tragedji. Może tylko za wiele było w grze jej patosu, pozatem był tam styl klasyczny w ujęciu i jednolita linja aktorskiego przeprowadzenia roli. Lillę Wenedę grała p. Pancewicz, kładąc nacisk na liryczną stronę kreacji wiosnia-

„ALBA” KRAKÓW, SZCZEPAŃSKA 7.

LWÓW, HALICKA 21.

„ALBA”

poleca: perfumy, mydła toaletowe i do golenia, pudry, szampon oraz przybory toaletowe.

Sprzedaż hurtowna i częściowa.

Pończochy damskie, bawełniane, fil d'ecosse i jedwabne, pończochy dziecięce. Skarpetki męskie, kołnierze, i krawaty męskie. Halki kłotowe, Reformy jedwabne i wełniane. Bluzki damskie jedwabne. Rękawiczki niciane, trykotowe i jedwabne. Wstążki. Wszelkie przybory do krawieczyzny.

Towar solidny. — Ceny przystępne.

poleca firma:

Dla Składnic, Konsumów i Kólek Roln. ceny hurtowne.

E. OSTASZEWSKI & E. MAYER — KRAKÓW, RYNEK L. 5. TELEFON 2435.

nej bohaterki tragedji, co jej się najzupełniej powiodło. Gwinona w grze p. Rotterowej miała mocny wyraz zewnętrzny i dobrze zaakcentowany pierwiastek mściwości. Dwie epizodyczne postaci św. Gwalberta i Ślaza miały wyborny szekspirowski zarys w grze pp. Orwida i Dobrzańskiego. Króla Lecha grał z siłą p. Guttner, nie zdołał go jednak dociągnąć do linii stylu poetyckiego tragedji, zadowolając się dobrze zaakcentowaniem zewnętrznych rysów charakteru króla. Jedną z najpiękniejszych stron przedstawienia była subtelna, stylowa inscenizacja chóru harfiarzy — jednolitego w tonie, wyrazie, w kamiennym, tragicznym spokoju, wyborne ilustrującym starożytne fatum tragedji ludu Wenedów.

Dyrektor Trzciniński wprowadzeniem na repertoar i przygotowaniem poetyckiego arcydzieła godnie spłacił ciężący stale na teatrze miejskim obowiązek kultu dla imienia Słowackiego, kontynuując w ten sposób związek między dawnymi a dzisiejszymi aspiracjami kierowników teatru miejskiego w Krakowie. *W. Pr.*

TEATR BAGATELA.

„Gra serc“, sztuka w 3 aktach Stefana Kiedrzyńskiego. Publiczność krakowska miała dzięki Dyrekcji teatru Bagatela sposobność po raz pierwszy zabrać znajomość z nowym polskim pisarzem scenicznym, o którego sukcesach warszawskich od dawna pochlebne dobiegały echa. Dziwić się można, że aż osiem lat czekać musiał Kraków na tę sposobność, wobec zjawiskowego braku nowych talentów i nazwisk w Polsce na polu dramaturgii. A p. Kiedrzyński, cokolwiekby można sztuce jego zarzucić, ma talent, ma szczerść wypowiedzenia się, ma duży talent i instykt teatralny. Te wszystkie zalety uderzają w „Grze serc“, pomimo, że sztuka ma duże braki i nierówności w budowie i zdradza pióro, szukające jeszcze dosyć chwiejnie pola do wypowiedzenia się.

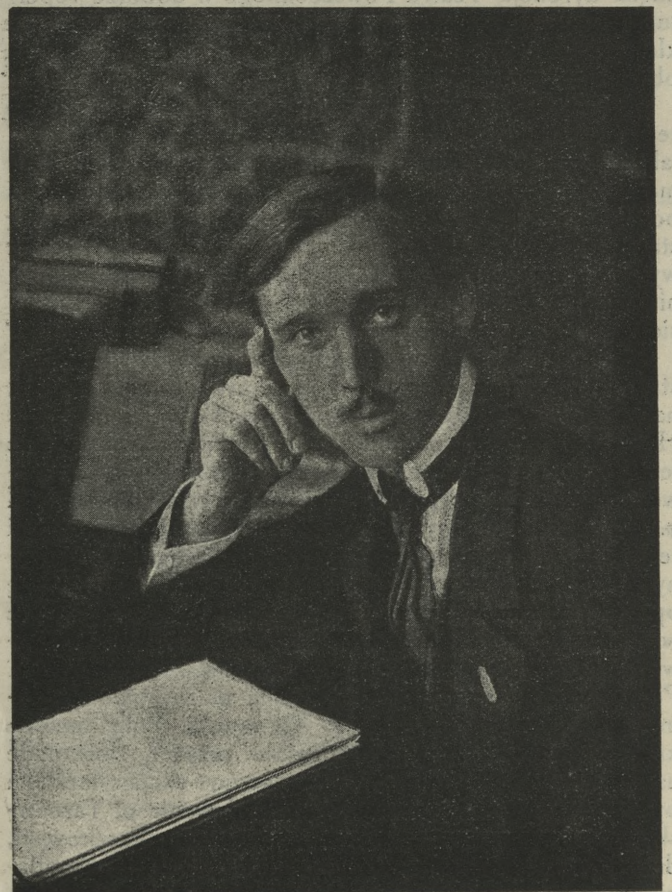
Treść „Gry serc“ opowiada się krótko. Orczyńscy stracili duży majątek przez zbytki rodziny p. Orczyńskiego. Muszą żyć skromnie w małym miasteczku, skwaszeni i niezadowoleni z losu, dogryzając na każdym kroku sobie i całemu otoczeniu. Wyjściem z tego położenia byłoby małżeństwo córki Ireny z Romanem, synowcem bogatego przemysłowca Radwana. Irena kocha szczerze Romana, ale nie jest to jej pierwsza miłość, trzy lata przedtem uciekła z jakimś nieznanym kochankiem, a potem w następstwie popełnionego błędu rzuciła się w wir życia lekkiego. Małżeństwo odrodziłoby upadłą, otworzyłoby drogi szczęścia i zapomnienia o przeszłości. Ale urzeczywistnieniu tych planów staje na przeszkodzie opiekun Romana, bogaty przemysłowiec Radwan, ten sam, który pierwszy sprowadził Irenę z drogi cnoty. Radwan pragnąc uratować Romana chce rozerwać to małżeństwo, ale gdy prawda wychodzi na jaw, gdy Irena brutalnie wyznaje wobec wszystkich, że uwodzicielem

jej był Radwan, staje się rzecz nieoczekiwana: Roman już na pół przekonany z odrazą odwraca się od swego opiekuna i biegnie za Ireną, aby małżeństwem z nią okupić winę Radwana.

Sztukę grano z dużym nakładem staranności i bardzo dobrze w kilku rolach, które znalazły doskonałych wykonawców w paniach Łackiej i Dąbrowskiej — w panach Brzeskim, Czapelskim, Trzywdarze, Czarnowskim i Noskowskim.

MIEJSKI TEATR POWSZECHNY.

Paweł Staśko, autor „Kaina“, którego premjera odbyła się w dniu 4 b. m., jest jednym z plejady młodszych pracowników na niwie belletrystyki i dramatu.

Handwritten signature: Paweł Staśko

POLSKA SPÓŁKA NAKŁADOWA „SZCZERBIEC“ W KRAKOWIE

poleca: „Dzieci Lwowa“ najpiękniejsza książka dla polskich dzieci, osnuta na tle ostatnich walk z Ukraińcami, napisana przez Helenę Zakrzewską. — „Wawel“ gra towarzyska dla młodzieży, zapoznaje z dziełami z tym pomnikiem naszej kultury. — „Wycieczka w Tatry“ gra towarzyska uczy poznania kraju ojczystego; gracze zwiedzają najpiękniejsze okolice Tatr. — „Zegluga Polska“ gra towarzyska, zapoznaje z najważniejszymi rodzajami morskich statków między którymi znajdujemy podobiznę największego naszego pancernika „Kościuszko“.

Godziny urzędowe
od 9—1 i od 3—6
w święta od godz.
10—12 przed poł.

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY
H. MIEROSZEWSKI SPÓŁKA Z OGRA-
NICZONĄ POREKĄ
KRAKÓW, ULICA FLORYAŃSKA L. 43
załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości.

Godziny urzędowe
od 9—1 i od 3—6
w święta od godz.
10—12 przed poł.

Urodzony w r. 1889 w Borzęcinie w Galicyi, po ukończeniu szkół średnich, zaciągnął się do legjonów, a spełnwszy obowiązek wojskowy względem Ojczyzny, poświęcił się pracy literackiej, która zyskuje coraz szersze uznanie. Pierwszą wydaną powieścią p. t. „Grzesznica“ zwrócił młody autor na siebie uwagę, dając pomysł niezwykle oryginalny. Niebawem potem ukazały się powieści: „Sabath życia“, „Pod młotem losu“, „Na wzgórzu róż“, czytane gorączkowo dla zawsze zajmującego wątku i pewnej dorodności stylu.

Chrzest sceniczny jaki czeka nówo zaciężnego dramaturga, rozstrzygnie o dalszych drogach jego przyszłości pisarskiej.

„**Opowieści Hofmanna**“ *J. Offenbacha*. Coraz widoczniej zarysowuje się linja przewodnia, po której zdąży dyrekcja Teatru Powszechnego w doborze repertuaru muzycznego. Po operetce nowoczesnej operetka klasyczna, następnie opera buffo (Cyrulik sewilski), obecnie „Opowieści Hofmanna“ Offenbacha.

„Opowieści Hofmanna“ wchodzą w skład żelaznego repertuaru każdej sceny operowej, tak dla melodyjności, jakoteż dla popisowych wokalnie i aktorsko partji Hofmanna, trójosobowego demona i trójosobowej kochanki bohatera. Popularności opery nie osłabił nawet przesądny strach niektórych scen niemieckich i austriackich przed wystawieniem tej opery, ze względu na tragiczne wspomnienie premjery wiedeńskiej z 8 grudnia 1881, łączące się z pożarem Ringteatru.

Teatr Powszechny wystawił „Opowieści“ bardzo starannie pod względem dekoracyjnym oraz z dużym nakładem pracy dyrygenta p. Barańskiego i reżysera. Hofmanna śpiewał p. Miller zupełnie poprawnie, dając jeszcze raz dowód niezwyklej sumiennosci w przygotowaniu partji. Owacyjnie oklaskiwaną w roli Olimpij była p. Rotowska, pokonywując na ogół skutecznie trudności techniczne w śpiewie; śpiewaczka obdarzona przesłizcznym głosem, mając warunki na pierwszorzędną diwę operową, Giulietą była p. Feldmanowa, wydobywając w miarę swych środków walory tej partji. Idealną w śpiewie, a ujmującą w grze Antonią była p. Hendrichówna. Pasągowo tragiczną postać Crespla na wysokim poziomie artystycznym postawił p. Tarnawski. Rolę demona kreował p. Ludwig, równocześnie reżyser, doskonale usposobiony głosowo, a pożądanym eksperymentem byłoby powierzenie tej partji do dublowania p. Tarnawskiemu. Dostorałym Spalanzannim był p. Paszkowski, dobrze wywiązała się w partji Niklosa ze swego zadania p. Korabianka; znakomicie odegrał rolę służącego we wszystkich obrazach p. Minowicz, wykazując umiar artystyczny przez uniknięcie zbyt łatwej groteski w roli Franciszka. Na wzmiankę wreszcie zasługują p. Rawita (Szlemil), p. Wierzbicki (Kun Lutter) i p. Kramus (Nata-nael). Wzmocniona orkiestra i chóry spisywały się dobrze.

Dr. Ludwik Reben.

TEATR NOWOŚCI.

We wtorek dnia 9 b. m. wystawia dyrekcja „Ma-newry jesienne“, operetkę z muzyką Kalmana z obsadą: p. Wandyczowej, p. Józefowiczowej, p. Walewskiej; pp. Solnicki w roli chorążego, Latajner, Józefowicz i E. Pilarski. Dyrekcja przygotowała nowe, piękne kostiumy i dekoracje. Tańce układu p. Nellego odtańczą p. Nadieżdina i p. Nelly.

Następną nowością jest wznowienie „Nieterperza“ Straussa, zaś nowością nigdzie do tej pory na polskich scenach nie graną jest „Sybilla“ operetka w trzech aktach z muzyką W. Jakobiego. Operetkę tę przygotowuje dyrekcja z wielkiem staraniem i ładną wystawą.

KRONIKA.

Teodozja Wandyczowa, nieposledniej miary diva operetkowa, której występy w teatrach: odeskim, kijowskim, wileńskim, warszawskim (Nowości) a obecnie w Teatrze Nowości w Krakowie, jednają artystce coraz więcej szczerzej sympatji i zasłużonego uznania. — Wandyczową cechuje pedancka subtelność i wrodzona inteligencja ujawniająca się w interpretacjach ról. Jej „Wesoła wdówka“, „Cnotliwa Zuzanna“, „Piękna Helena“ i inne kreacje są owocami rzetelnej pracy artystycznej, czemu również sprzyjają zewnętrzne warunki artystki i miły *timbre* głosu. s. p.

Koncerty Ignacego Friedmanna. Friedmann jest dzisiaj jednym z największych techników fortepjanowych; jako wirtuoz nie ustępuje Rosenhalowi, ani Backhausowi. Kruszenie kopii o wyższość wirtuozowską któregoś z tych trzech potentatów techniki jest chyba bezproduktywnem. Można co najwyżej porównywać rodzaje ich techniki; Friedmann, łączący w swojej grze technikę nowoczesną z klasyczną, jest bardziej błyskotliwym i efektownym od obu swych rywali, niema natomiast ich spokoju i powagi. Forsą Friedmanna jest mistrzowskie operowanie niuansami dynamicznymi, w szczególności efektowne kontrasty burzliwego forta z eterycznie zwiewnymi pianissimami.

Publiczność przyjmowała artystę owacyjnie.

Dr. L. R.

O dzierżawę starego teatru. Krakowski „Związek pracowników pióra“ wniósł do prezydium miasta ofertę o dzierżawę starego teatru. „Związek“ przeznaczą na ten cel znaczny kapitał, chce przystąpić do natychmiastowej odnowy wszystkich sal budynku, aby stworzyć w nim ognisko życia artystycznego i literackiego. „Związek“ zamierza prowadzić we własnym zarządzie w wielkim stylu agencję koncertową i odczytową, założyć czytelnię, bibliotekę i t. d. Oferta ta posiada i z tego

ZAKŁAD REPRODUKCYI **S. WELANYK** W KRAKOWIE,
FOTOTECHNICZNEJ UL. SŁAWKOWSKA 14

wyrabia klisze ilustracyjne siatkowe, kreskowe, klisze jedno, dwu, trój i czterobarwne w precyzyjnym wykonaniu. — Wszelkie prace w zakres fototechniki wchodzące.

HONORATA GRZYWACZ

poleca: w wielkim wyborze ciasta, wyroby cukiernicze i delikatesy. — Dwa razy dziennie świeże ciastka.
KRAKÓW, FLORYAŃSKA L. 11.

względu znaczenie, że wyklucza spekulacyjne interesy jednostek, gdyż zyski przeznaczają „Związek” na budowę Domu emerytalnego dla polskich literatów i dziennikarzy w Krakowie i na inne cele kulturalne.

Równocześnie jak się dowiadujemy, „Polski biały Krzyż” czyni starania o uzyskanie tej dzierżawy w celu zyskania dochodów na jego cele humanitarne.

Zjazd dyrektorów scen polskich. W dniach 11, 12 i 13 marca b. r. odbywać się będzie w Krakowie zjazd dyrektorów scen polskich. Według rozesłanego programu, przedmiotami obrad będą: statut związku dyrektorów, kontrakty z artystami, sądy rozjemcze, uregulowanie praw autorskich w teatrach polskich, a wreszcie sprawa zawodowego wykształcenia artystów i i.

W zjeździe wezmą udział zaproszeni dyrektorowie teatrów warszawskich, lwowskich, krakowskich, poznańskiego i łódzkiego. Ponadto teatry miejskie będą zastąpione przez delegatów miast Warszawy, Krakowa, Lwowa i Poznania w osobach wiceprezydentów tych miast.

Repertuar operowy w Warszawie. Teatr Wielki: 4 marca: „Walkiria” Wagnera (pp. Zbońska-Ruszkowska, Polińska-Lewicka, Frenklówna, Gruszczyński, Palewicz i Ostrowski).

W końcu tegoż miesiąca ukaże się wspaniały dramat muzyczny Moniuszki „Widma” („Dziady”).

Nadto na maj zapowiedziano premierę opery Wagnera „Tristan i Izolda”, z której lekcje solistów są już w pełnym biegu.

Niezależnie od powyższych zapowiedzi projektowane jest wystawienie w nowej inscenizacji oper: „Cyruklik sewilski”, „Romeo i Julia” i „Aida”.

Wilno. (Repertuar).

Teatr polski na Pohulance: „Wilki w nocy” T. Rittnera, „Dziady”, „Małżeństwo Loli” Zbierzchowskiego. W przygotowaniu „Ahaswer” Zapolskiej i „Ponad śnieg” Żeromskiego

Polski Teatr ludowy: „Nad przepaścią” A. Bobrowskiego.

Polski Teatr nowoczesny: „Nitouche” Hervego, „Halka”.

Losy Teatru Małego w Poznaniu. Z Poznania telegrafują: Artyści Teatru Małego w Poznaniu zażądali nowych dodatków drożyzniowych. Dyrektor Szczurkiewicz wychodząc z założenia, że nawet przy bardzo wygórowanych cenach miejsc, teatr nie byłby w stanie tak wysokich wydatków, jakieby na niego spadły, pokryć, rzekł się prowadzenia teatru w charakterze dyrektora odpowiedzialnego finansowo. W sprawie tej tużtejsza filja związku artystów dramatycznych zwołała walne zebranie, na którym ma zapaść ostateczna decyzja co do dalszych losów poznańskiego Teatru Małego.

Orkiestra Namysłowskiego. Z Chrzanowa, Cieszyna, Białej donoszą nam o ogromnych sukcesach kon-

certów, słynnych „Namysłowiaków”. W Cieszynie na obu występach symfonicznej orkiestry stawili się w komplecie reprezentanci koalicji z ministrem Mounillem na czele, który gorąco zapraszał dyr. Namysłowskiego do Paryża. Podobnie gorąco oklaskiwali „Namysłowiaków” licznie zebrani na sali Włosi a nawet Japończycy, podziwiając muzykalność polskiego ludu i wysoką kulturę artystyczną orkiestry.

REPERTOARY TEATRÓW KRAK.

TEATR MIEJSKI IM. J. SŁOWACKIEGO.

Sobota, 6 marca	7 wieczór	„Ponad śnieg”
Niedziela, 7 marca	3 po poł.	„Nerwowi”
	7 wieczór	„Ponad śnieg”
Poniedziałek, 8 marca	7 wieczór	XXII. Wieczór klasyczny
Wtorek, 9 marca	7 wieczór	„Ponad śnieg”
Środa, 10 marca	5 po poł.	„Lilla Weneda”
Czwartek, 11 marca	7 wieczór	„Ponad śnieg”
Piątek, 12 marca	7 wieczór	„Lilla Weneda”

TEATR BAGATELA.

Sobota, 6 marca	4 po poł.	Przedstawienie dla dzieci
	7 1/2 wieczór	„Wuj Bernard”
Niedziela, 7 marca	1 1/2 wpoł.	„I. Koncert symfoniczny”
	4 po poł.	„Hiszpańska mucha”
	7 1/2 wieczór	„Twarz i maska”
Poniedziałek, 8 marca	7 1/2 wieczór	„Gra serc”
Wtorek, 9 marca	7 1/2 wieczór	„Twarz i maska”
Środa, 10 marca	7 1/2 wieczór	„Gra serc”
Czwartek, 11 marca	7 1/2 wieczór	„Twarz i maska”
Piątek, 12 marca	7 1/2 wieczór	

TEATR MIEJSKI POWSZECHNY.

Sobota, 6 marca	7 1/4 wieczór	„Opowieści Hoffmana”
Niedziela, 7 marca	3 po poł.	„Dwaj złodzieje”
	7 1/4 wieczór	„Kain”
Poniedziałek, 8 marca	7 1/4 wieczór	„Opowieści Hoffmana”
Wtorek, 9 marca	7 1/4 wieczór	„Kain”
Środa, 10 marca	7 1/4 wieczór	„Opowieści Hoffmana”
Czwartek, 11 marca	7 1/4 wieczór	„Madame sans gêne”
Piątek, 12 marca	7 1/4 wieczór	„Madame sans gêne”

TEATR NOWOŚCI.

Sobota, 6 marca	7 1/2 wieczór	„Targ na dziewczęta”
Niedziela, 7 marca	3 1/2 po poł.	„Targ na dziewczęta”
	7 1/2 wieczór	„Tam g. skowronek śpiewa”
Poniedziałek, 8 marca	7 1/2 wieczór	„Targ na dziewczęta”
Wtorek, 9 marca	7 1/2 wieczór	„Manewry jesienne”
Środa, 10 marca	7 1/2 wieczór	„Manewry jesienne”
Czwartek, 11 marca	7 1/2 wieczór	„Manewry jesienne”
Piątek, 12 marca	7 1/2 wieczór	„Manewry jesienne”

Magazyn towarów
bławatnych i gotowej
konfekcji damskiej

WŁADYSŁAWA
GIBASZEWSKIEGO
KRAKÓW,
ULICA FLORYAŃSKA 35 — TELEFON 3388.

Poleca materye wełniane, jedwabne, zefiry i bawełniane: Przy magazynie własne pracownie sukien i kostyumów.
Uwaga: Przyjmuje również zamówienia z materyałów mu dostarczoncych.
Ceny konkurencyjne.

Adres telegraficzny:
Urania Kraków.

POLSKA WYPOŻYCZALNIA FILMÓW

„URANIA“

SPÓŁKA Z OGRAN. ODPOW.

KRAKÓW, ULICA DŁUGA L. 30, II. PIĘTRO.

Telefon
Nr. 1100.

PRZEGLĄD KINOTEATRÓW.

MADAME DUBARRY (w „Uciesze“).

Pola Negri, niegdyś tancerka, potem artystka dramatyczna scen warszawskich, pozyskana przed kilku laty przez warszawską wytwórnię „Sfinks“ do sztuki filmowej — jest dzisiaj jedną z najslawniejszych artystek filmowych. Film „Unionu“ „Madame Dubarry“, zdobywając sobie dostęp do krajów zachodu i na drugą półkulę, uczynił Polę Negri (obecnie hrabinę Dąbską) artystką światowej sławy.

Pola Negri jako Madame Dubarry.

Rola Jeanetty, późniejszej Madame Dubarry, wielkiej awanturnicy Francji, rola efektowna i dramatyczna pozwala talentowi Poli Negri zabłysnąć pełnym światłem. Jeanetta jest ubogą panną z magazynu. Kocha się w niej student de Foix i zostaje z jej powodu wtrącony do więzienia. Jeanetta zostaje kochanką hrabiego Dubarry, potem kochanką króla. Za sprawą króla, jako

Madame Dubarry, żona młodego Dubarry, zostaje oficjalnie wprowadzona na dwór. Ulubienica króla Ludwika XV. zawładnęła nim w zupełności, jest pierwszą damą Francji, powszechnie nie lubiana, pomawiana o zły wpływ na króla. Choć piętrzą się wokoło niej intrygi, umie przeprowadzić swoją wolę i zachcianki. Po śmierci króla, za panowania Ludwika XVI. wybucha rewolucja. Madame Dubarry uwięziono. Trybunał rewolucyjny pod przewodnictwem de Foix skazuje ją na śmierć. Nadaremno jej pierwszy kochanek chce ją uratować. Głowa odcięta pięknej miłośnicy królewskiej spada w tłum.

Powszechnie wiadomo, że najważniejszą rzeczą w filmie jest nie „co“ ale „jak“. Jak wykonano film? Mieliśmy sposobność oglądać go na próbie i stwierdzić możemy, że jest to jeden z najpiękniejszych filmów, jakie przesunęły się przez ekran. Wnętrza dworu królewskiego i pałaców arystokracji są przepyszne. Artyści grają wybornie (znakomity jest H. Liedke, jako de Foix). Sceny zbiorowe w akcie szóstym i siódmym, jak wybuch rewolucji, zdobycie Bastylji, posiedzenie trybunału rewolucyjnego zdumiewają ogromem i wiernością historyczną. (Wykonanie ściśle wedle dawnych ilustracji i obrazów).

To też film jest niezwykle interesujący i wywiera niezatarte wrażenie.

J. L.

W POGONI ZA SZCZĘŚCIEM (w „Sztuce“).

Kinoteatr Sztuka wyświetla w tym tygodniu dramat w 6 częściach, p. t. „W pogoni za szczęściem“. Jest to na amerykański sposób obmyślony film, pełen ekscentrycznych przygód pewnego młodego inżyniera angielskiego. Reżyserja obejmuje szereg nadzwyczajnych zjawisk, jak wybuch materiałów eksplodujących, prochownicy i t. d., dając osobliwe i groźne obrazy.

WYZWOLENIE (w „Wandzie“).

Obecnie wyświetla kinoteatr Wanda wspaniały dramat w 6 częściach p. t. „Wyzwolenie“, z Magdą Jacobini w głównej roli, rozwiązujący w niebywały dotąd sposób kwestję niedobranego małżeństwa.

PAMIĘTNIK AKTORKI (w „Opiece“).

W bież. tygodniu „Pamiętnik aktorki“ dramat w 4 aktach, z Marją Carmi w głównej roli. Nadto pyszna farsa w 2 częściach „Józia w haremie“. Akcja „Pamiętnika aktorki“ w Hiszpanji.

KINO OPIEKA W KRAKOWIE

UL. ZIELONA 17.
Telef. 2474.

Ceny wstępu najniższe
w Krakowie.

W bież. tygodniu „Pamiętnik aktorki“, dramat w 4 aktach
i „Józia w haremie“, farsa w 2 częściach.

Cały dochód przeznaczony
dla inwalidów.

Wyświetla stale pierwszo-
rzędne programy.

Redaktor nac. Władysław Prokesch.
Wydawcy: Stefan Przepolski i Juliusz Szyller.

Kierownik graf. Juliusz Szyller.

Drukarnia Związkowa w Krakowie ul. Mikołajska 13., pod zarz. J. Dziubanowskiego.

Redaktor odpow. Stefan Przepolski.

KRAJOWY ZWIĄZEK KOSZYKARZY

WŁASNE PRACOWNIE i MAGAZYNY.
SPRZEDAŻ HURTOWNIA i DROBIAZGO-
WA WSZELKICH WYROBÓW KOSZY-
KARSKICH. — WIKLINA. — TRZCINA.
EKSPORT WIKLINY.

STOW. ZAREJ. Z OGR. POR.
KRAKÓW, ULICA GOŁĘBIA L. 14
PARTER.

MATERIAŁY DO WYROBÓW KOSZY-
KARSKICH. NARZĘDZIA i MASZYNY
DLA PRACOWNI KOSZYKARSKICH.
ZAKUPNO TERENÓW WIKLINOWYCH.
FACHOWA PORADA.

ORGANIZACYA SPÓŁEK KOSZYKARSKICH. - BIURO PRACY DLA FACHOWYCH KOSZYKARZY.

PIERWSZORZĘDNY
KINOTEATR
„SZTUKA“
W KRAKOWIE, HOTEL SASKI
UL. ŚW. JANA 2
DAJE ZAWSZE NAJLEPSZE ARTY-
STYCZNE PROGRAMY.

TELEFON 2434 TELEFON
SKŁAD MASZYN DO PISANIA,
RACHOWANIA i POWIELANIA
KAZIMIERZ
BLICHARSKI
KRAKÓW, FLORYAŃSKA 32.

ZŁOTO
DENTYSTYCZNE
ORAZ WSZELKIE WYROBY
JUBILERSKIE PO UMIAR-
KOWANYCH CENACH poleca
S. VOGLER
JUBILER
KRAKÓW — ULICA GRODZKA L. 31.

KINO-WANDA
PRZY ULICY ŚW. GERTRUDY L. 5
w specjalnie na ten cel wybudowanym budynku,
wyświetla pierwszorzędne filmy francuskie, amery-
kańskie i włoskie.

PIERWSZORZĘDNA
RESTAURACYA „POLONIA“
W KRAKOWIE, PL. SZCZEPAŃSKI 3
poleca swoją znakomitą kuchnię. Codziennie podczas
obiadu i kolacji KONCERT symfonicznej orkiestry
pod batutą p. Sz n a j d r a, kapelmistrza Filharmonii
warszawskiej.

BIURO SPEDYCYJNE „SPEDOPOL“

W KRAKOWIE, ULICA FLORJAŃSKA 25 — TELEFON 2017

ZALATWIA WSZELKIE EKSPEDYCJE KOLEJOWE W KRAJU I ZA GRANICĄ.
WŁASNE SKŁADY DO PRZECHOWYWANIA TOWARÓW.

I-sze przez Radę szk. kraj. zatwierdzone
KURSA HANDLOWE
„HERMES“
JANA PILCHA
w Krakowie, ul. Florjańska 39
przygotowują do egzaminów w Akademii
handlowej z buchalterji, stenografji,
korespondencji handlowej i t. d.
Szkoła pisania na maszynach —
10 systemów.
Zamiejscowych wyucza listownie.

Fabryczny skład Centralnego
Laboratorjum chemicznego
KRAKÓW, SIENNA L. 12
poleca wyroby tegoż laboratorjum
eliksiry, proszki i pasty do zębów
„Tymentol“, wody kolońskie, wody
kwiatowe, mydła toaletowe w wiel-
kim wyborze, pasty i kremy do bu-
cików „Elegant“ i „Feniks“, pastę
do podłóg „Hygiena“
hurtownie i częściowo.

UBRANIA

z angielskich i krajowych ma-
terjałów w wielkim wyborze

≡ HOJTASZ ≡
I WOŁKOWICZ

Kraków, ulica Podwale L. 5
Telefon 3346.

PEDANTOM W CZYSTOŚCI I KON-
SERWACJI BIELIZNY
POLECAMY
WZO-
ROWA **PRALNIĘ „NOWOŚĆ“**
STANISŁAWA LISIECKIEGO
W KRAKOWIE, PLAC WW. ŚWIĘTYCH 8.

Żądajcie znakomitego mydła toaletowego
„SPEICK“ (80% tłuszczu) — pasty
do zębów „Ewa“ — znakomitej pasty do obuwi-
marką „Ewa 412“ — zaprawy do podłóg marką „Ewa“
Reprezentacja wyrobów kra-
jowych chemiczno-kosmetycz. „Magnolia“
J. A. Lewiński, Kraków, ul. Starowiślna 35.

TOWARZYSTWO SPEDYCYJNE I TRANSPORTOWE Z OGRANICZONĄ POREKĄ
KRAKÓW

UL. ŚW. ANNY L. 4 — Telefon Nr. 3222.

„WAWEL“

WIENI

II. OBERE DONAUSTR. 101 — Telefon Nr. 40088
III. DOFFINGERSTRASSE 4 — Telefon Nr. 370/II
III. ST. MARX — Telefon Nr. 3630

SPECYALNY DZIAŁ EKSPEDYCYI TOWARÓW KOMPENSA-
CYJNYCH WŁASNYMI POCIĄGAMI.

DOSTAWCY KLINIK UNIW, JAGIELL., SZPITALI KRAJ. I WOJSK POLSK.

POLECAJĄ:

STANISŁAW BARAN I SP.

MAGAZYN INSTRUMENTÓW LEKARSKO-NAUKOW.

KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA L. 6 — (VIS A VIS HOTELU SASKIEGO)

INSTRUMENTA CHIRURGICZNE

MEBLE OPERACYJNE, KOMPLETNE URZĄDZENIA LEKARSKIE. — ZASTĘPSTWO JENERALNE NA CAŁĄ POLSKĘ FABRYKI ORTOPED. APARATÓW „ORTOPROBAN“ WIEDEŃ.

Wyłączna sprzedaż aparatów Roentgena fabryki Koch i Sterzel. — Jedyne składowisko mikroskopów i aparatów Zeiss Jena.

CENY KONKURENCYJNE. WŁASNY WARSZTAT NAPRAW.

PROSZĘ OGLĄDAĆ
NAJNOWSZE ZAGRANICZNE
MODELE
DAMSKICH KAPELUSZY

W MAGAZYNIE MÓD

„STEFANIA“

KRAKÓW, UL. SZPITALNA L. 32
(HOTEL POLLERA).

DOM BANKOWY KANTOR WYMIANY

MARYANA

AMBROSA

W KRAKOWIE, UL. SZEWSKA 9

TELEFON 2292

KUPIJE I SPRZEDAJE WALUTY PO
NAJKORZYSTNIEJSZYM KURSIE. —
PRZYJMUJE ZLECENIA GIEŁDOWE.

ALBIN JAWORSKI

MAGAZYN NACZYŃ KUCHENNYCH ORAZ ARTY-
KUŁÓW DLA GOSPODARSTWA DOMOWEGO

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 24. TELEFON 22.

WYPRAWY KUCHENNE, ŁÓŻKA ŻELAZNE, UMYWALNIE,
ARTYKUŁY DRZEWNE, WANNY CYNKOWE, NASIADÓWKI
PRYSZNICE POKOJOWE, LODOWNIE, KONEWKI DO KRO-
PIENIA I PODLEWANIA KWIATÓW. — HURTOWNA I CZE-
ŚCIOWA SPRZEDAŻ. — EKSPEDYCJA NA PROWINCYE. —
OFERTY NA ŻĄDANIE. — WYSYŁKA NATYCHMIASTOWA.

ZAKŁAD KRAWIECKI STROJÓW DAMSKICH WOJCIECHA PIETRUSZKI

KRAKÓW, SZCZEPAŃSKA 7, I. p.

WYKONUJE ARTYSTYCZNIE

WSZELKIE TOALETY BALOWE, WIE-
CZOROWE, WIZYTOWE, SPACEROWE
I SPORTOWE.

DOBOROWE MATERIAŁY NA SKŁADZIE.

BIURO
TRANSPORTOWE

ADOLFA STERNA

w Krakowie, św. Jana 18

Filie:

Warszawa — Wiedeń — Lwów
Przemyśl — Tarnów — Stryj.
Zastępstwa we wszystkich
większych miejscowo-
ściach kraju i za granicą.

Ruch przesyłek zbior-
owych,

z Austrii i Czech do
Polski. — Spedycje
wszelkiego rodzaju, o-
cienienia, dowozy etc. —

Własne składowiska.

Transporty meblowe
we własnych wozach
patentowych.

WIESŁAW SZAJDAKOWSKI I SP.

W KRAKOWIE, ULICA SZCZEPAŃSKA L. 11

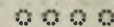
POLECAJĄ W WIELKIM WYBORZE:

POŃCZOCHY DAMSKIE I DZIECIĘCE, SKARPEŁKI,
RĘKAWICZKI NICIANE, WSZELKIE DODATKI DO
KRAWIECZYZNY. PERFUMERYA I MYDŁA TOAL.

DLA KÓLEK ROLNICZYCH WIĘKSZY OPUST.

M. Passakas i Spółka

Kraków, Plac Maryacki 9. — Telefon 292.

Skład papieru, przyborów biurowych i szkol-
nych. — Druki dla Akademii Handlowej
i Szkół handlowych. — Obrazy i reprodukcje.

KSIĘGARNIA I SKŁAD NUT G. GEBETHNERA I SP.

w Krakowie, Rynek główny 23 — Telefon 377

posiada stale na składzie wydawnictwa „Ge-
bethnera i Wolffa“ oraz wszelkie inne publi-
kacje polskie z wszystkich działów nauki
i sztuki. Pośredniczy w sprowadzaniu dzieł
z zagranicznych.

Odbiorcom swoim wydaje bezpłatnie miesięcznik
„Nowości księgarskie Gebethnera i Wolffa“

Posiada zastępstwo na Małopolskę

„TYGODNIKA ILUSTROWANEGO“

największej ilustracji polskiej.